

1. Answer the following (not more than two sentences) :- 20
- (a) Whether an article displayed in a shop with a price tag attached to it is an offer?
 - (b) When two or more persons make a joint promise, whom can the promisee compel to perform the promise ?
 - (c) What is the effect of mutual mistake of fact under Indian Contract Act ?
 - (d) Can a minor person on attaining the age of majority ratify an agreement entered into by him during his minority ?
 - (e) What is the effect of an agreement in restraint of marriage ?
 - (f) What is undue influence as defined under Indian Contract Act ?
 - (g) What is the effect of failure to perform at fixed time, in contract, in which time is essential ?
 - (h) When can cancellation of instrument be ordered by court ?
 - (i) What is rectification of an instrument ?
 - (j) What is temporary injunction ?
2. Write short notes on (any four) :- 20
- (a) Coercion
 - (b) Agreements in restraint of legal processing
 - (c) Novation
 - (d) Government contracts
 - (e) Recovery of specific movable property
 - (f) Mandatory injunction.
3. Answer the following giving reasons (any two) :- 12
- (a) 'A' sued his brother 'B' for a share in certain land claiming to be ancestral property. The suit was dismissed as it was held that the property wasn't ancestral, but self-acquired property of 'B'. 'B' then agreed by a registered writing to give 'A' one-half share in the same property.
 - (1) What is consideration as defined under the Indian Contract Act ?
 - (2) Whether 'B' is bound by his promise in the above circumstances ?
 - (b) Plaintiff and his wife hired a room in a hotel and paid a week's rent in advance. When they went to occupy the room, there was a notice on one of the walls to the effect that, "The proprietors will not themselves be responsible for articles lost or stolen unless handed over to the managers for safe custody. The Plaintiff claimed damages due to loss of his property owing to the negligence of the hotel staff.
 - (1) Whether plaintiff will succeed in the above circumstance ?
 - (2) Whether the notice of disclaimer on the wall binds Plaintiff ?

(c) 'A' is in a possessionem of certain property. 'B' claims that he is the owner of that property and files a suit against 'A' for declaration that he is the rightful owner of the property but doesn't pray for the recovery of the property.

(1) What is declaratory decree ?

(2) Will 'B' succeed in obtaining such a declaratory decree ?

4. Answer the following (any four) :-

48

(a) "All the agreements are not contracts but all the contracts are agreements" - Discuss.

(b) What is contingent contract ? Discuss the law relating to enforcement of contingent contracts ?

(c) Discuss the law relating to wagering agreements ?

(d) What is 'Standard form Contract' ? What are the various modes to protect the individuals against the possibility of exploitation inherent in standard form contracts ?

(e) What is rescission of contract ? When can rescission be adjudged or refused by the Court ?

(f) Discuss the contract which can be specifically enforced ?

(मराठी रूपांतर)

(३ तात)

[एकूण गुण १००

१. खालील प्रश्नांची दोन किंवा तीन वाक्यात उत्तरे द्या :-

२०

(अ) दुकानामध्ये किमतीचे लेबल लावून ठेवलेली वस्तु प्रस्ताव असते का ?

(ब) जेव्हा दोन किंवा अधिक व्यक्तींनी एकत्रितपणे वचन दिले असेल अशावेळी प्रॉमिसी वचनाची पूर्तता करण्यास कुणाला भाग पाडू शकतो ?

(क) भारतीय कराराच्या कायदानुसार परस्पर वस्तुस्थितीतील चुकांचा परिणाम कोणता ?

(ड) एखाद्या व्यक्तीने सज्ञान नसतेवेळी केलेला करार ती व्यक्ती सज्ञान झाल्यावर त्या कराराचा स्वीकार करू शकते का ?

(इ) विवाहास प्रतिबंध करणाऱ्या कराराचा परिणाम कोणता असतो ?

(ए) भारतीय कायद्याच्या करारानुसार अनुचित प्रभाव म्हणजे काय ?

(फ) ज्या करारामध्ये वेळ हा अत्यावश्यक घटक असतो त्या करारात ठरलेल्या वेळेत करार पूर्ण न झाल्यास त्याचा परिणाम काय होतो ?

(च) दस्तऐवज रद्द करण्याची आज्ञा न्यायालय कधी देऊ शकते ?

(छ) दस्तऐवजाची दुरुस्ती म्हणजे काय ?

(ज) तात्पुरता मनाई हुकूम म्हणजे काय ?

२. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही चार) :-

२०

(अ) बलप्रयोग

(ब) कायदेशीर प्रक्रियेस प्रतिबंध करणारा करार

(क) मूळ कराराचे नूतनीकरण

(ड) सरकारी करार

(इ) विशिष्ट हस्तांतरीय मालमतेची पुर्नगिहीत

(फ) बंधनकारक मनाई हुकूम.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन) :-

(अ) वडिलोपार्जित संपत्तीतील जमीनीमध्ये आपणास वाटा मिळावा म्हणून 'अ' ने आपला भाऊ 'ब' वर दावा दाखल केला. संपत्ती वडिलोपार्जित नसून 'ब' ने ती स्वकष्टावर मिळविलेली आहे. या कारणास्तव कोर्टाने तो दावा फेटाळला. 'ब' ने त्या संपत्तीची नोंदणी केली व 'अ' ला निम्मी संपत्ती देण्याचे कबूल केले.

(१) भारतीय कायद्याच्या करारानुसार प्रतिफल म्हणजे काय ?

(२) वरील परिस्थितीत 'ब' ती संपत्ती देण्यास बांधील आहेत का ?

(ब) दावेदार व त्याच्या पत्नीने एका इंटिममध्ये भाड्याने एक खोली विकत घेतली व एका आठवड्याचे भाडे आगाऊ दिले. जेव्हा ते ती खोली घेण्यासाठी गेले तेव्हा एका भिंतीवर सूचना लिहिली होती कि "सुरक्षिततेसाठी जर वस्तु हॉटेलच्या व्यवस्थापकास दिली नाही तर ती वस्तु हरविल्यास किंवा चोरी झाल्यास हॉटेलचा मालक जबाबदार राहणार नाही. हॉटेलच्या कर्मचाऱ्यांनी दुर्लक्ष केल्याने दावेदारस आपली वस्तु गमवावी लागली व त्यासाठी दावेदाराने मोबदला मागितला.

(१) वरील परिस्थितीत दावेदार पशस्वी होईल का ?

(२) नाकबूलीची सूचना दावेदारस बांधील आहे का ?

(क) 'अ' च्या ताब्यात काही मालमत्ता होती 'ब' ने दावा केला कि तो त्या मालमतेचा मालक आहे. त्या मालमतेचा खरा मालक तोच आहे हे जाहीर करण्यासाठी त्याने 'अ' वर दावा दाखल केला परंतु ती मालमत्ता मिळावी म्हणून विनंती केली नाही.

(१) घोषणात्मक हुकूमनामा म्हणजे काय ?

(२) घोषणात्मक हुकूमनामा मिळविण्यात 'ब' पशस्वी होईल का ?

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही चार) :-

(१) सर्व करारपत्र करार नसतात पण सर्व करार करारपत्र असतात - स्पष्ट करा.

(२) घटनावलंबी करार म्हणजे काय ? या कराराच्या अंमलबजावणीचा कायदा स्पष्ट करा.

(३) पैजेच्या कराराचा कायदा स्पष्ट करा.

(४) प्रमाणभूत स्वरूपाचा कायदा म्हणजे काय ? कराराच्या प्रमाणभूत नमुन्यामध्ये व्यक्तीच्या पिळवणूकीची उपजत शक्यता असल्यामुळे त्याविरुद्ध कुठले विविध संरक्षणाचे प्रकार आहेत ?

(५) करार रद्द करणे म्हणजे काय ? करार रद्द करण्यास न्यायालय कधी निर्णय घेते किंवा नकार देते ?

(६) विशिष्ट अंमलबजावणी करार स्पष्ट करा.